

የመጽሐፉ (የትምህርቱ) የአጠቃቀም መመሪያ

1. በየትምህርቱ ውስጥ የተቀመጡትን ጥቅሶች ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በመፈለግ ያንበቡ
2. በየትምህርቱ መጨረሻ የተሰጡ ጥያቄዎች ይገኛሉ እነዚህን ጥያቄዎች ከመመስረት በፊት ትምህርቱን በሚገባ ያንበቡት ::
3. ጥያቄዎችን ከላሩ በኋላ በሌላ ወረቀት ላይ በሚገባ እና በሚነበብ የእጅ ጽሑፍ ስርተው ይላኩልን
4. የትምህርት መጽሐፉን ሌላ ተማሪ እንዲማርበት ቢጠየቁ አድራሻችንን በመስጠት ይተባበሩን
5. የዚህን ትምህርት የጥያቄ መልስ ስርተው እንደላኩልን የሚቀጥለውን ትምህርት በአድራሻዎ እንልክልዎታለን
6. የሚቀጥሉትን ትምህርት ለመክታተል ሲፈልጉ የሚፈለገው የገንዘብ መጠን በሚላክሎት የመልስ ወረቀት ላይ ስለሚገለጥ በዚህ መሠረት የትምህርት አሰጣጡ ይቀጥላል ::
7. ይህ ትምህርት በ6 (ስድስት) የተከፈለ ስለሆነ ሁሉንም ትምህርት አጠናቀው ሲጨርሱ የአገልግሎቱን ህጋዊ ዲፕሎማ ያገኛሉ

በተከታታይ የሚሰጠው የትምህርት ዝርዝር

- 1ኛ - መሠረታዊ የክርስትና ትምህርት = የሚፈጀው ጊዜ 1 ወር
- 2ኛ - ትምህርተ ድኅን (የደኅንነት ትምህርት) = የሚፈጀው ጊዜ 2 ወር
- 3ኛ - የሁለቱ ኪዳናት መንፈሳዊ ንጽጽር = የሚፈጀው ጊዜ 2 ወር
- 4ኛ መሠረታዊ የዶክትሪን (ዶግማ) ትምህርት

የሚፈጀው ጊዜ 2 ወር ይሆናል

5ኛ- የቅዱሳን መጽሐፍት ጥናት

ይህ በሦስት የሚከፈል ሆኖ 6 ወር ይፈጃል

- ብሉይ ኪዳን ዳስሳ
- የወንጌላት ዳስሳ
- የመልዕክታት ዳስሳ

6ኛ የግዕዝና ግብረ ድቁን ትምህርት

- የሚፈጀው 2 ወር ይወስዳል

ማደግህ በነገር ሁሉ እንዲገለጥ ይህን አስብ ይህንንም
አዘውትር ለራስህና ለትምህርትህ ተጠንቀቅ በእነዚህም
ጽና ይህን ብታደርግ ራስህንም የሚሰሙህንም
ታድናለህና 1ኛጤሞ 4:15-16

ከሣቴ ብርሃን ስብከተ ወንጌል ዘኢትዮጵያ
ትምህርትና ሥልጠና ክፍል የተዘጋጀ
የመ.ሣ.ቁ 110609
አዲስ አበባ - ኢትዮጵያ
E-mail kbswe@ethionet.et

መክስተ አርዕስት

ገጽ

➤ ጸሎተ ሃይማኖት	→	1
➤ ሀልዎተ እግዚአብሔር	→	3
➤ አምስቱ ዓዕማደ ሚስጢር	→	5
. ምስጢረ ሥላሴ	→	6
. ምስጢረ ሥጋዊ	→	8
. ምስጢረ ትንሣኤ ሙታን	→	12
➤ ምስጢረ ቤተ-ክርስቲያን		
. ምስጢረ ጥምቀት	→	15
. ምስጢረ ቁርባን	→	17

በካሃቱ ብርሃን ስብከተ ወንጌል ዘኢትዮጵያ ትምህርትና ስልጠና ክፍል የተዘጋጀ መንፈሳዊ ትምህርት

ዓላማው ፡ በጥንታዊት የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተክርስቲያን አበው ሐዋርያት ያስተማሩትን መጽሐፍ ቅዱሳዊ አስተምህሮ ሳይበረዝ ስተተ ኪው ትውልድ ማስተላለፍና በሁሉም ምዕምናን ሕይወት ውስጥ እንዲሰርጽ ማድረግ ነው ።

ጸሎተ ሃማኖት

ነኣምን በጁዱ አምላክ እግዚአብሔር አብ አጋዜ ኩሉ ገባሬ ሰማያት ወምድር ዘያስተርኢ ወዘኢያስተርኢ ። ወነኣምን በጁዱ እግዚአብሔር ክርስቶስ ወልደ-አብ ዋሕድ ዘሀልው ምስሌሁ እም - ቅድመ ይትፈጠር ዓለም ብርሃን ዘእም-አምላክ ዘበአማን ዘተወልደ ወአኮ ዘተገብረ ዘዕሩይ ምስሉ-አብ በመሰከቱ ዘቦቱ ኩሉ ኮነ ወዘእንቤሰሁሰ አልቦ ዘኮነ ወኢምንትኒ ዘበሰማይኒ ወዘበምድርኒ ።

ዘበእንቲኣነ ለሰብእ ወበእንተ መድኃኒትነ ወረደ እምሰማያት ተሰብኢ ወተሠገወ እመንፈስ ቅዱስ ወእማርያም እምቅድስት ድንግል ኮነ ብእሴ ወተሰቅሰ በእንቲኣነ በመዋዕሰ ጲላጦስ ጴንጤናዊ ሐመ ወሞተ ወተቀብረ ወተንሥኦ እሙታን አመ ሣልስት ዕለት በከመ ጽሑፍ ውስተ ቅዱሳት መጻሕፍት ዐርገ በስብሐት ውስተ ሰማያት ወነበረ በየማነ አቡሁ ዳግም ይመጽእ በስብሐት ይኮንን ሕያዋነ ወሙታነ ወአልቦ ማጎሰቅት ለመንግስቱ።

ወነኣምን በመንፈስ ቅዱስ እግዚእ ማኅዋዊ ዘሠረፀ እምአብ ንስግድ ሎቱ ወንሰብሐ ምስሉ አብ ወወልድ ዘነበበ በነቢያት ። ወነኣምን በአሐቲ ቅድስት ቤተ-ክርስቲያን እንተ ላዕሰ ኩሉ ጉባኤ ዘሐዋርያት። ወነኣምን በአሐቲ ጥምቀት ወንጌሪ ትንሣኤ ሙታን ወሕይወተ ዘይመጽእ ሰዓሰመ ዓለም

ጸሎተ ሃይማኖት
በ318ቱ ርቱዓነ ሃይማኖት የተወለነ የኒቂያ
የሃይማኖት መግለጫ

ሁሉን የሚገዛ ሰማይንና ምድርን የሚታየውንና የማይታየውን በፈጠረ አንድ አምላክ በሚሆን በእግዚአብሔር አብ እናምናለን

ዓለም ሳይፈጠር የአብ አንድ ልጅ በሚሆን በአንድ ጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ እናምናለን ። እርሱም ከብርሃን የተገኘ ብርሃን ከእውነተኛ አምላክ የተገኘ አምላክ የሚሆን የተፈጠረ ያይደለ የተወለደ በመስኮቱ ከአብ ጋር አንድ የሆነ ሁሉ በእርሱ የሆነ በሰማይና በምድር ካለው ሁሉ ያለ እርሱ ምንም የሆነ የሌለ ስለ እኛ ስለ ሰዎች እኛንም ስለ ማዳን ከሰማይ ወረደ በመንፈስ ቅዱስ ከቅድስት ድንግል ማርያም ሥጋን ሰውም ሆነ በጴንጤናዊ በጲላሞስ ዘመን ስለ እኛ ተሰቀለ መከራን ተቀበለ ሞተ ተቀበረም በቅዱሳት መጽሐፍት እንደ ተጻፈ በሦስተኛው ቀን ከሙታን ተለይቶ ተነሣ በክብርም ወደ ሰማይ ዐረገ በአባቱም ቀኝ ተቀመጠ ዳግመኛ በሕያዋንና በሙታን ይፈርድ ዘንድ በጌትነት ይመጣል ለመንግስቱ ፍጻሜ የለውም ።

ከእብና ከወልድ ጋር በአንድነት በሚሰገድለትና በሚመሰገን ጌታ ሕያወት ሰጭ በሚሆን ከአብ የሰረጸ በነቢያትም በተናገረ በመንፈስ ቅዱስ እናምናለን ።

በሁሉም ዘንድ በምትሆን ሐዋርያት በሰበሰቡአት በአንዲት ቅድስት ቤተክርስቲያን እናምናለን ። በአንዲት ጥምቀት እናምናለን። የሙታን ትንሣኤንና የሚመጣውን ዓለም ሕያወት በተስፋ እንጠብቃለን አሜን ።

ሀገራዊ እግዚአብሔር (የእግዚአብሔር መኖር)

ሀገራዊ እግዚአብሔር ማለት ፦

የእግዚአብሔር ህልውና የሚናገርበት ትምህርት ማለት ነው። ስለ ሐሰዎተ እግዚአብሔር የሚጠይቅ ሰው ሁሉ የእግዚአብሔርን ሀሰዎት ያውቅ ዘንድ እግዚአብሔር ያዘጋጃቸውን ሦስት ቋሚ ምስክሮች መመልከት ይኖርበታል እነርሱም፤

1. በግዑዝና በነባብያን ፍጥረታት
2. በሥነ -አዕምሮ ወይም በህሊና ምስክርነት
3. በቃለ እግዚአብሔር /መዕሐፍ ቅዱስ /ናቸው

1. በግዑዝ እና ነባብያን ፍጥረታት ፦ የእግዚአብሔርን ሀሰዎት /መኖር/ ማወቅ የሚሻ ሰው ራሱንና በዙሪያው ያሉትን ፍጥረታት በመመልከት ፈጣሪ መኖሩን ለመረዳት ይችላል ። ምክንያቱም አስገኝ በሌለበት ግኝት ሰሪ በሌለበት ሥራ ፈጣሪ በሌለበት ፍጡር ሊኖር አይችልምና ነው።

ስለዚህ ሰው ያለምንም አስተማሪ ረዳትነት እና ያለ ቅዱሳት መግህፍት የእግዚአብሔርን መኖር ሊማር ይችላል ፍጥረታት ያለቃል ይመስክሩለታል ያለ ድመዕም ያስተምሩታል

ሮሜ 1- 18 -20 መዝ 19- 16

2. በሥነ -አዕምሮ ፦የእግዚአብሔርን ህልውና የሚመሰክረው ሌላው ደግሞ በሰው ተፈጥሮ ውስጥ የተቀመጠው ህሊና ነው። ህሊና በሚሠጠው ምስክርነትና እግዚአብሔርን ለማምለክ በሚያሳየው ዕኑ ፍላጎት የእግዚአብሔር መኖር ይታወቃል ። ሰውን የፈጠረ ጌታ በሰው ህይወት ውስጥ ለእርሱ የሚገባውንም ስፍራ በማዘጋጀቱ ሰው አምላክ ይፈልጋል ስለዚህ ደግሞ ህሊናው ራሱ ይመሰክርለታል። ሰው በጉሴሰራ ደስ የሚሠኝ ነፃ ሲያደርግ ደግሞ የሚፀፀት ህሊና አለው ። ይህም ህሊና ስለ እግዚአብሔር መታወቅ ያለበትን ነገር ለማወቅ

ይፈልጋልና ሰው በህሊናው ምስክርነት የእግዚአብሔርን መኖር ማወቅ ይችላል ሮሜ 1- 24

3. በቃለ እግዚአብሔር (መፅሐፍ ቅዱስ) :- እግዚአብሔር

በመንፈሱ አማካኝነት ተፅፎ ለሰው ሁሉ ግልፅ በሆነ መንገድ ይታወቅ ዘንድ ስለ ህልውናው የገለፀበት የመጨረሻ ማስረጃ መፅሐፍ ቅዱስ ነው። መፅሐፍ ቅዱስን የሚያነብ ሰው በእግዚአብሔር ህልውና ላይ ሰሚያነግው ጥያቄ በቂ መልስ ያገኛል። ስለ እግዚአብሔር ሰው ሊያውቀው የሚገባው ነገር በሙሉ በበቂ ሁኔታ በመፅሐፍ ቅዱስ ተፅፎ ቀርቧል። ከመፅሐፍ ቅዱስ ውጪ ሌላ የጽሁፍ መረጃ ማግኘት አይቻልም ። ስለዚህ ልናምነውና ልናውቀው የምንፈልገውን አምላክ እርሱ በሠጠን በዚህ መፅሐፍ አማካኝነት ብንፈልገው እናገኛለን። 2ጢሞ 3-15

ሀለዎተ እግዚአብሔር በስጋ ጥበብ የማይደረስበት በመሆኑ በአምነት ካልሆነ በስተቀር በሌላ መንገድ መቀበል አንችልም። መፅሐፍ ስለዚህ ሲናገር በሃይማኖት ናአምረ ከመ ተፈጥረ ዓለም በቃለ እግዚአብሔር መለስተርአየ ዘኢያስተርኢ ምንትኒ ዘኮነ እምነበ ኢህሎ ወኮነ አሙኑ።

ዕብ 11 -3

የሚከተሉትን ጥያቄዎች በምንባቡ መሠረት መልስ (ሺ)

1. ሀልዎተ እግዚአብሔር ማለት ምን ማለት ነው ?
2. እግዚአብሔር አስቀድሞ ስለመኖሩ መጽሐፍ ቅዱስ የሚሰጠው ማስረጃ አለን ?
3. የሚታየው ዓለም ከማን እንደተፈጠረ እንረዳለን ? መስረጃ አቅርብ
4. እግዚአብሔር በሥነ አዕምሮ ይታወቃል ስንል ምን ማለታች ነው ?

5. ስለ ራስህ (ሽ) መፈጠር ከእግዚአብሔር ሁሉን ቻይነት አንጻር ምን ትረዳለህ (ሽ) ?

ቤተ ክርስቲያናችን ስለ ሃይማኖት የምታስተምርባቸው አምስት አዕማድ ትምህርቶች አሏት

እነርሱም

- ምስጢረ ሥላሴ
- ምስጢረ ሥጋዊ
- ምስጢረ ጥምቀት
- ምስጢረ ቁርባን
- ምስጢረ ትንሳኤ ሙታን ናቸው

እነዚህ ትምህርቶች በጥንታዊያን የተዋሀዱ ሊቃውንት አከፋፈሉ፡-

- ሦስቱን አዕማድ ሚስጢር ሲሏቸው ሁሉቱን ደግሞ ሀብታተ ቤተክርስቲያን ወይም የቤተ ክርስቲያን ስጦታዎች በማለት መድበዋቸዋል።
- አዕማድ ሚስጢር የተባሉት ምስጢረ ሥላሴ ፣ ምስጢረ ሥጋዊ፣ እና ምስጢረ ትንሣዔ ሙታን ሲሆኑ ሀብታተ ቤተክርስቲያን ወይም የቤተ ክርቲያን ስጦታዎች የተባሉት ደግሞ ምስጢረ ጥምቀትና ምስጢረ ቁርባን ናቸው። የምድብ ይዘታቸውን ስንመለከት አዕማድ የተባሉት ሦስቱ ምስጢራት በሁለት ይከፈላሉ እነርሱም ምስጢረ ሥላሴና ምስጢረ ሥጋዊ ነገረ መለኮት በመሆናቸው በአንድ ሲመደቡ ምስጢረ ትንሣዔ ሙታን ግን ነገረ ህይወት ዘላለም በመሆኑ በይዘቱ ለብቻው መድበውታል። ምስጢረ ጥምቀትና ምስጢረ ቁርባን የቤተ ክርስቲያን ሥርዓት በመሆናቸው በአንድ ምድብ ውስጥ አካተዋቸዋል።

ሥላሴ :-የቃሉ ትርጉም ሦስትነት የሚነገርበት ምሥጢር ማለት ነው ። ምሥጢር መባሉ በቅጥነት ህሊና ወይም በረቀቀ አእምሮ ስለማይታወቅ ነው።

ሥላሴ የሚለው ቃል ፊደላዊ ትርጉሙ ሦስትነትን እንጂ አንድነትን አያመለክትም ስለዚህ ገላጭ ቅጥያ መስጠት አስፈላጊ በመሆኑ ቅድስት የሚለው ገላጭ ቅጥያ ተጨምሮለት ቅድስት ሥላሴ ተብሏል ። ቅድስት ሥላሴ ማለት የተለየች ሦስትነት ማለት ነው። ይኸውም በሌሎች ሦስት ሦስት እያልን በምንጠራቸው አካላት ሦስት ተብለው አንድ ፤አንድ ተብለው ሦስት የሚያሰኝ ማንነት ስለማይገኝባቸው ነው ።

በሥላሴ ግን የተለየች ሦስትነት ተባለ" ንሰግድ ለአብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐተ ስግደተ እንዘ አሐዱ ሆለስቱ ወንዝ ሆለስቱ አሐዱ" እንዳለ ሀይማኖተ አበው

የእግዚአብሔር አንድነትና ሦስትነት

☛ አንድነታቸው

- በምሉዕነት
- ረቂቅ በመሆን
- ከዊነ ፈጣሪ (ፈጣሪ በመሆን)
- ከዊነ ሕያው (ሕያው በመሆን)
- ከዊነ ዘኢይመውት (የማይሞት በመሆን)
- ከዊነ ዘኢይትዋስን (የማይወለድ በመሆን)
- በዕሪና / አቻ /
- በመለኮት
- በእግዛዝ

☛ ሦስትነታቸው

በስም :- አብ፣ ወልድ ፣መንፈስ ቅዱስ = /ማቴ 28:19/

በግብር:- አብ ወላዲ፣ወልድ ተወላዲ፣ መንፈስ ቅዱስ ሰራዊ

ማቴ 3:17 ዮሐ 15 :26

በአካል:- አብ የራሱ ፍጹም አካል ፍፁም ገፅና ፍፁም መልክ

አለው ፣ወልድ የራሱ ፍጹም አካል ፍፁም ገፅና ፍፁም መልክ

አለው ፣መንፈስ ቅዱስ የራሱ የሆነ ፍጹም አካል ፍፁም ገፅና ፍፁም መልክ አለው ።

ማቴ 17 :5 ፣ ዮሐ 14 :16 ፣ዮሐ 16 : 13

❖ አብ ወልድን ወለደ ሲባል በሰው እንደሚሆነው ከልጅ በፊት አባት እንደሚገኝ ውልደት አይደለም። ልዩ የአባትና የልጅነት አወላለድ ነው እንጂ ስለዚህ ነገር አበው ሲናገሩ « አብስ የተወለደ አይደለም ከዓለም ሁሉ በፊት ወልድን የወለደ ነው ፣ወልድም ከዓለም ሁሉ በፊት ከእግዚአብሔር አብ ተወልዷል፣ መንፈስ ቅዱስም ከዓለም ሁሉ በፊት ከአብ ሠርጿል » ሃይ ገጽ 39-- 41

❖ የአብና የወልድ አባትና ልጅ መሆን እንደዚህ ዓለም ሥርዓት አይደለም በዚህ ዓለም ያለ አባትና ልጅነት ልጅ ትናንት ልጅ ሆኖ ዛሬ አባት የሚሆንበት ሁኔታ ነው ። በአብና በወልድ ግን ይህ ዓይነት ባህርይ የለም ። አብ ዛሬም አባት ነው ለዘለዓለም አባት ነው። ወልድም ትናንትና ልጅ ነው ዛሬም ልጅ ነው ለዘለዓለም ልጅ ነው። ስለዚህ ልጅ የሚለው ስያሜ ከዘመን በኋላ የወጣለት ሥም ሳይሆን በዘመናት ሁሉ የሚኖር የግብር ሥሙ ነው ።

ለምሳሌ = ሰው የሚለው ስያሜ በማንኛውም ጊዜ መጠሪያ

የሆነ የባህርይው ስያሜ ነው። ሃ አበው ገፅ 39 ምዕ 13 ቁ3

በጽንሰት ጊዜ፣በውልደት፣በወጣትነት፣በጉልማሳነት በሽምግልና ከሞት ባሻገር እንኳ ቢሆን ሰው የሚለውን ስያሜ መጠሪያችን ሆኖ ይኖራል። ምክንያቱም ስያሜው ከጊዜና ከሁኔታ ታይቶ የወጣልን ስም ሳይሆን

የማንነታችን ባህርይ መግለጫ ስያሜ ነው። የአብና የወልድ አባትና ልጅ የመሆን ባህሪም እንዲሁ ነው።

ምስጢረ ሥላሴ ጥያቄዎች

1. ሥላሴ ማለት ምን ማለት ነው ?

2. ሦስትነት በምን በምን ይገለጻል ?

3. በሥላሴ ትምህርት

- አብ ምን ይባላል -----

- ወልድ ምን ይባላል -----

- መንፈስ ቅዱስ ምን ይባላል -----

4. የአብ ግብሩ ምንድን ነው ? -----

የወልድ ግብሩ ምንድን ነው ? -----

የመንፈስ ቅዱስ ግብሩ ምንድን ነው ? -----

ምስጢረ ሥጋዊ (ምስጢረ ትሥጉት)

የዚህ አስተምህሮ ሥያሜ የአብ የባህርይ ልጅ የሆነ ወልድ /ቃል/ በኋለኛው ዘመን እኛን ለማዳን ሰው የሆነበትን ምስጢር ለሚገልፅ ነው።

ሥጋዊ የሚለው ቃል ትርጉም ተሠገወ ሥጋን ነሳ ሰው ሆነ ማለት ነው። ይህም ሰውን ሁሉ ለማዳን የአብ ልጅ የሆነ ወልድ ከኃጢአት በቀር የሰውን ባህርይ ገንዘብ ማድረጉን የሚገልጥ ነው። በዚህም የመለኮት ባህርይ ለሥጋ የሥጋ ባህርይ ደግሞ ለመለኮት ባህርይ ተነገረለት ተቆጠረለት።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ፍፁም አምላክ ፍፁም ሰው ነው

ቅድመ ዓለም የነበረ ቃል (እግዚአብሔር ወልድ) ሥጋን ነፍስን ገንዘብ አድርጎ ሰው ሆነ « በእርሱ የመለኮት መላት ሁሉ በሰውነት ተገልጦ ይኖራል » እንዳለ ጳውሎስ ቆላ 2-9

❖ መለኮት ከሥጋ ሥጋ ከመለኮት ጋር ያስመሰወጥ ያስመቀላቀል ያስመለያየት ያስመክፋፈል በተወሰነ ተሞላ የነበረ ነው። «ቃልም ሥጋ ሆነ ፀጋገና እውነትን ተሞልቶ በእኛ አደረ አንድ ልጅም በአባቱ ዘንድ እንዳለው ክብር የሆነውን ክብሩን አየን » ዮሐ 1:14 እንዳለ ቅዱስ ዮሐንስ

❖ ሰውም ከሆነ በኋላ ኢየሱስ ተብሎ ተጠራ ማቴ 1-21

❖ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከቅድስት ድንግል ማርያም በመንፈስ ተፀነሠ ሉቃ 2-5 ማቴ 1-18

❖ እንደ ሰው የተፈጥሮ ጠባይ ተወለደ ።

ሉቃ 2-7

❖ ጌታችን በቁመት በሞገስ በጥበብ በሰውና በእግዚአብሔር ፊት አደገ ሉቃ 2-40

ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሰው የሆነበት ዓላማ

ሀ. ሰውን ለማዳን

ሰው ሁሉ በአዳም መተላለፍ ምክንያት ኃጢአተኛ በመሆኑ ኃጢአት የሌለበት ንዑህ ክርስቶስ የሰው ልጆችን የኃጢአት ቅጣት በመቀበል ሰውን ለመቤዝገጥ ሰው ሆነ « ክርስቶስን መጽሐ በዕድሜሁ ይመት በእንተ ኃጢአትን እንዘ ንጥሉን ንክን » ትርጓሜውም ገና ደካሞች ላለን ክርስቶስ ዘመኑ ሲደርስ ኃጢአተኞች ሞቶአልና ሮሜ 5-6

ገላ 4-4 ዕብ 2-10 እንዳለ

ለ. የዲያብሎስን ስራ ሊያፈርስ

ሠይጣን በግብር ኃጢአት ሰውን ሁሉ ዓመጸኛ በማድረግ የሁሉን አዕምሮ አሳውሮ ስለነበረ ይህን ክፉ ስራውን ሲያፈርስ የእግዚአብሔር ልጅ ተገለጠ ዮሐ 3-8 ዕብ 2-14 -15

ሐ. የልጅነትን ሥልጣን ሊያሰጠን

ሁላችንም በግጢአት በመርከባችን ምክንያት የእግዚአብሔር ጠላቶች ስለሆንን በእርሱ በማመን የእግዚአብሔር ልጆች እንድንሆን ተዛመደን « ወአመ በጽሐ ዕድሜሁ ፈነወ እግዚአብሔር ወልዶ ወተወልዶ አምብእሲት ወገብረ በሕገ ኦሪት :: ከመ ይሣየጦሙ ለእሱ ውስተ ኦሪት ከመ ንርከብ ትርሲተ ውሉድ ወከመሰ ውሉድ አንትሙ ናሁ ፈነወ እግዚአብሔር መንፈስ ወልዱ ውስተ ልብ ክሙ ውሉቱ ዘየጸው ወየብል አባ ወአቡየ » ትርጉሙም ነገር ግን የዘመ ፍጻሜ በደረሰ ጊዜ እግዚአብሔር ከሴት የተወለደውን ከህግም በታች የተወለደውን ልጁን ላከ እንደ ልጆች እንሆን ዘንድ ከህግም በታች ያሉትን ይዋጅ ዘንድ

ገላ 4:4 1ዮሐ 3:1 ዮሐ 1:12

መ. ከእግዚአብሔር ጋር ሊያስታርቀን

በደል በሰውና በእግዚአብሔር መካከል የጠብ ግድግዳን ሰርቶ ስለነበር በሰውና በእግዚአብሔር መካከል የነበረውን ጥል አፍርሶ በደሙ በኩል ሁላችንን በመቀደስ እንዲሆን በመቤኸት ሲያስታርቀን ሰው ሆነ « አሁን ግን እናንተ በፊት ርቃችሁ የነበራችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ ሆናችሁ በክርስቶስ ደም ቀርባችኋል እርሱ ሰላማችን ነውና ሁለቱን ያዋሐደ በአዋጅ የተነገሩትንም የትዛዛትን ሕግ ሽሮ በመካከል ያለውን የጥል ግድግዳ በሥጋው ያፈረሰ ይህም ከሁለታቸው አንድን አዲስን ሰው በራሱ ይፈጥር ዘንድ ሰላምንም ያደርግ ዘንድ ጥልንም በመስቀሉ ገድሎ በእርሱ ሁለታቸውን በአንድ አካል ከእግዚአብሔር ጋር ያስታርቅ ዘንድ ነው » ኤፌ 2:13-17 ሮሜ 5:9 1ቆሮ 5:21

ቃል በተዋህዶ ሰው በመሆኑ የተሰጡት ስሞች

፩ አማኑኤል:-

እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ሆነ ማለት ነው:: ቃል ሰው ባይሆን ኖሮ ይህን ስያሜ አይሰጠውም ነበር ለምን ቢባል እግዚአብሔር ከእኛ ጋር አይኖርም ነበር:: ኃጢአት ባለበት የእግዚአብሔር ፍርድና ቁጣ እንጂ ምህረቱና ርኅራኄው ማዳኑ በእኛ አይኖርም ነበር::

መጽሐፉም ስለዚህ ነገር ሲመሰክር “እነሆ ድንግል ትጽግሳሽ ልጅንም ትወልዳለች ስሙንም አማኑኤል ይሉታል...”

/ ኢሳ 7:14 ፣ ማቴ 1:23 /

፪ ኢየሱስ:-

ኢየሱስ ማለት አዳኝ መድኃኒት ማለት ነው:: ኢየሱስ ሰው ባይሆን ኖሮ ይህን ስያሜ ባላገኘውም ነበር “የዳዊት ልጅ ዮሴፍ ሆይ ከእርሷ የተጸነሰው ከመንፈስ ቅዱስ ነውና እሙኛህን ማርያምን ለመውሰድ አትፍራ ልጅም ትወልዳለች እርሱ ሕዝቡን ከኃጢአታቸው ያድናቸዋልና ስሙን ኢየሱስ ትሰዋሰህ” እንዳለ መጽሐፍ

ማቴ 1:20

ክርስቶስ / የተቀባ /

ይህ ማለት እግዚአብሔር የቀባው ማለት ሆኖ እንደ እግዚአብሔር ቃል ብዙውን ጊዜ የሚቀቡት ነገስታትና ካህናት እንዲሁም ለተለየ አገልግሎት የተፈለገን ሰው ነበር

1ሳሙ 26:9 ዘክሪያ 16:21

አብዛኛውን ጊዜ እግዚአብሔር ሕዝቡን የሚያድናቸው በእነዚህ በተቀቡ ሰዎች ነው በብሉይ ኪዳን የሚቀቡ አገልጋዮች ለክርስቶስ እንደ ጥላ ሆነው ያገለግሉ ነበር :: የሚያድኗቸው ከምድራዊ ጠላት ሳይሆን በኃጢአት ከሚመጣ ፍርድ በእነረሱ መካከለኛነት ይቅርታን ያደርግ ነበር :: በነብያት የተነገረለት እና እውነተኛው መሲህ ክርስቶስ ሲመጣ ግን የእነርሱ አገልግሎት ፍጻሜ አገኘ ::ስለዚህ ክርስቶስ አሁን እንደ ነገስታቱና እንደ ካህናቱ በመካከለኛነት የሚያገለግል እውነተኛ የሆነ የእግዚአብሔር ልጅ ነው በመካከለኛነቱ ያገለገለ ማለት ከሕብ ያንሳል ማለት አይደለም 1ጢሞ 2:5 :: ክርስቶስ አሁን በሕብ ቀኝ በክብር ተቀምጧል ::

ማቴ 28:18 ፊል 2:9-11 ሐዋር 2:29-33

የሚከተሉትንም ጥያቄዎች በምንባቡ መሠረት መልስ (ሺ) ::

1. ምስጢረ ስጋዊ ማለት ምን ማለት ነው ?

2. እግዚአብሔር ወልድ ለምን ሰው ሆነ ?

3 ወልድ ሰው በመሆኑ የተሰጡትን ስሞች ዘርዝር ?

4 ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የዲያቢሎስን ሥራ እንዴት ሊያፈርስ እንደተቻለው አስረዳ ?

ትምህርተ ትንሣኤ ሙታን

- ትንሣኤ ማለት = ተነሥኦ ከሚለው ከግዕዝ ቃል የተወሰደ ሲሆን ተነሣ ማለት ነው :: በዚህ ትምህርትም ስለ ትንሣኤ ሙታን እንማራለን ::
- ትንሣኤ ከሞት በኋላ በነፍስ ብቻ ሳይሆን በሥጋና በነፍስ ሕይወት ማግኘት ማለት ነው ::

፩. የትንሣኤ ትምህርት በብሉይ ኪዳን

በብሉይ ኪዳን መጻሕፍት ውስጥ ስለ ሙታን መነሳት የተጻፉ ጥቅሶች ቢገኙም በዚያን ዘመን ይኖሩ የነበሩ ሰዎች ግን ስለ ሙታን ትንሣኤ በቂ ግንዛቤ አልነበራቸውም :: ከዚህ የተነሳ ልዩነቶች ነበሩ:: ለምሳሌ ሰዱቃውያን እና ፈረሳውያን ስለ ትንሣኤ በነበራቸው አመለካከት ይጋጩ ነበር :: ማቴ 22 :23

ስለዚህ በብሉይ ኪዳን ስለ ትንሣኤ ግልጽና በቂ ትምህርት እናገኛም በዘመኑ በተፃምራት ከሙታን የተነሱ ሰዎች ቢኖሩም ተመልሰው ሞተዋል 2ኛ 4 : 32 37

፪. የትንሣኤ ትምህርት በአዲስ ኪዳን

በብሉይ ኪዳን ዘመን ግልጽ ያልነበረው ይህ የትንሣኤ ትምህርት በጌታችን በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስብከት ትክክለኛው የትንሣኤ አስተምህሮ በግልጽ ተነገረ ::

ዮሐ 11: 20 -27

ጌታችንም ከፈረሳውያንና ከሰዱቃውያን ለቀረበለት ጥያቄ በቂ መልስ

ሰጠ ማቴ 22 : 23 - 33

- ስለ ራሱ መነሳት ተናገረ ማር - 8: 31 ማር - 10 : 34

፫ የትንሣኤ በኩር = 1ቆሮ 15 :20

- በኩር የሚለው ቃል ተበኩረ ከሚለው የግዕዝ ቃል የተገነዘበ ሲሆን ትርጉሙም ቀዳሚ በር ከፋች ማለት ነው :: ማለት ነው 1ቆሮ 15 -20 ስለዚህ በኩር ማለት ጀማሪ ቀዳሚ ሲሆን ለጌታችን ለመድኃኒታችን ለኢየሱስ ክርስቶስ የተሠጠበት ምክንያት ደግሞ ሞት ሊገዛው የማይችል ትንሣኤ ቀድሞ በመነሣቱ ነው ቀዳሚ የሚለው ቃል ተከታዮች እንዳሉ አመለካከት ነው :: ተከታዮች በእርሱ የትንሣኤ በኩር በሆነው ብቸኛ አዳኝነት ለሚያምኑ እርሱ በተነሳበት አነሳስ እንደሚነሱ አመለካከት ነው

1ቆሮ 15 -12-20 ራልጽ 3 :2

- የኢየሱስ ክርስቶስ ትንሣኤ በተለምዶት እንደተዳረገው እንደ ዓልዓዛር ትንሣኤ አይደለም ሞትን ለዘላለም ድል ያደረገ ትንሣኤ ነው እንጂ የሚያምኑ ተከታዮችም እንዲሁ ናቸው ለዘላለም ሞት አልባ ለሆነ ሕይወት ይነሣሉ ሞት እነርሱን ዳግም ይገዛቸው ዘንድ ሥልጣን የለውም

- ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የትንሣኤ በኩር ነው ቆላ 1:18 ራዕ 1:5 በኩር የተባለውም ከእርሱ በፊት ሰዎች በተፃምራት የተነሱት ሰዎች ከተነሱበት የተለየ ሁኔታ በአዲስ መንገድ ከእርሱ በኋላ በእርሱ ያመኑት ሁሉ በሚገልጡበት የትንሣኤ ኃይልና አካል በመነሳቱ ነው :: 1ቆሮ 15 : 12 - 50

፬. የክርስቶስ ትንሣኤ ማስረጃዎች ምን ነበሩ ?

- 2.1 በህግ በመዝሙራትና በነብያት የተነገረው ትንቢት
ሱቃ 24: 44 ሐዋ 2 :29-35
- 2.2 የመቃብሩ ባዶ መሆን (በተቀበረበት ስፍራ ያለመገኘቱ)
ማቴ 28:6 ሱቃ 24 :3 ዮሐ 20:1-9
- 2.3 የመላእክቱ ምስክርነት
ማቴ 28:5-7 ሱቃ 24 : 5 - 7 = 23
- 2.4 ከትንሣኤ በኋላ ለብዙዎች መታየቱ
1ቆሮ 15:6 ማቴ 28: 1-10 ሱቃ 24 : 13

፭. የክርስቶስ ትንሣኤ ያስገኘው ውጤት

- 5.1 በክርስቶስ መጽደቃችን ተረጋግጦአል
1ቆሮ 15:17 ሮሜ 4:25
- 5.2 መታን እንደሚነሱ ያረጋግጥልናል
1ቆሮ 15:12 - 17

እነማን ይነሳሉ ?

መላው የሰው ልጅ ከአዳም ጀምሮ በፍጻሜ ዘመን እስከ ሚወለደው ሰው ድረስ ሁሉም ይነሣሉ ።

»በልጁ ያላመኑ የዘላለም ሥቃይ ወዳሰበት ለሰይጣን ለመላዕክቱ ወደ ተዘጋጀው የሳት ባህር ይጣላሉ

»በልጁ የዘላለም ሕይወት ሰጭነት ለድንከተሰብሰቡ ተገርፎ ተሰቅሎ ደሙን አፍስሶ ሕይወት እኔ ነኝ ትንሣኤ እኔ ነኝ ባለው ቃል ያመኑ ደግሞ

«ንፁ ቡሩካኒሁ ለእቡየ ትረሱ መንግሥተ ዘአስተዳለወ ለክሙ እምቅድመ ዓለሙ» በማለት ወደ ዘላለም ደስታ ያስገባቸዋል ።

ማቴ 25: 34

የሚከተሉትን ጥያቄዎች በምንባቡ መሠረት መልስ ?

1. ትንሣኤ መታን ማለት ምን ማለት ነው ?

2. እነማን ለጽድቅ ይነሳሉ _____

እነማን ለፍርድ ይነሳሉ _____

3. የክርስቶስ መነሳት ማስረጃ ለመሆን መጀመሪያ የመስከሩት እነማን ናቸው ?

4. የትንሣኤ ውጤት ምንድን ነው ?

ምስጢራተ ቤተ-ክርስቲያን /ሀብታተ ቤተ ክርስቲያን/

ቤተክርስቲያን ከምትሰጣቸው ሚስጢራተ ቤተክርስቲያን ተብሰው ከተመደቡት ውስጥ ምሥጢረ ጥምቀት እና ምሥጢረ ቁርባን ናቸው ።

ምሥጢረ ጥምቀት

- ጥምቀት የሚለው ቃል አጠመቀ ከሚለው የግዕዝ ግስ የተገለሰ ወይም የወጣ ሲሆን ትርጉሙም ዘፈቀ ተቀበረ ነክረ ሽፈነ የሚለውን ትርጉም ይሰጣል ከዚህ በመነሣት በውሀ ውስጥ መቀበር መጥለቅ መዘፈቅ መነከር ብለን ልንተረጉመው አንችላለን ።

/ ዘቦቱ ተዝርክሙ ግዝርተ ዘኢኮነ ግብረ እደስብእ በስልበተ ሥጋ

ነፍስተ ኃጢአት በግዝረተ ክርስቶስ። ወተቀበርክሙ ምስሌሁ

በጥምቀት። ወባቱ ተንሣእክሙ ምስሌሁ በሃይማኖት በረድኤት

እግዚአብሔዘአንሥኦ እመታን ። ቆላ 2:11

1 የጥምቀት ዓላማ ፦

✳ ከኢየሱስ ክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ ጋር መተባበራችንን ለመግለጽ ነው ። "ወይስ ከክርስቶስ ኢየሱስ ጋር አንድ እንሆን ዘንድ እንደ ተጠመቅን አታውቁምን" ሮሜ 6:3-6

1. የጥምቀት ሥርዓት አፈጻጸም

☆ ጥምቀት ተጠማቂውን በመዝፈቅ ወይም በውሃው ውስጥ በመቅበር

አንድ ጊዜ የሚፈጸም ሥርዓት ነው ይህ ማለት አይደገምም

ሮሜ 6:3፤ ኤፌ. 4:4-7

3 የማጥመቅ ሥርዓት የሚደረገው

☆ በጌታ ትዕዛዝ መሠረት

በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም ነው ::

ማቴ 28 :19

☆ የጥምቀቱ ሥርዓት በወንዝ ፣ በባህር ፣ ወዘተ ሊከናወን

ይችላል

4 በተፈጸመው የጥምቀት ሥርዓት የሚገኝ ጸጋ

ተጠማቂው ስርዓቱን ሲፈጽም በሕሊናው የሚከተለውን ያስባል

1.. ከክርስቶስ ሕይወት ጋር የመተባበራችን

ምልክት ነው::

/1ቆሮ 1:13፤ ሮሜ 6:3-4፤ ገላ 3:27/

ሞገም ሰው በክርስቶስ አዳኝነት ካመነ መጠመቅ ይችላል ሐዋ 8:36

የሚከተሉትን ጥያቄዎች በምንገቡ መሠረት መልስ(ሽ)

1. ጥምቀት በማን ስም ይከናወናል ?

2. የጥምቀት ሥርዓት ስንት ጊዜ ይደረጋል ?

3 .በመጠመቃችን ምን እናገኛለን?

2. የጥምቀት ሥርዓት የት የት ሲፈጸም ይችላል?

3. የጥምቀት ትርጉም ምንድን ነው ?

6. የጥምቀት ሥርዓት እንዴት ይፈጸማል ?

ምሥጢረ ቁርባን

ቁርባን ማለት ቆርባ፤ ቀረበ ተጠጋ ማለት ሲሆን በዕብራይስጥ ደግሞ ሰጦታ የሚለውን ትርጉም ይሰጣል ::

ምስጢረ ቁርባን ማለት ኢየሱስ ክርስቶስ ሰዓለም ሁሉ ቤዛ ሆኖ ቅዱስ ደሙን በማፍሰስ መስዋዕተ ሃዲስ፤ ስርአተ ቅድስናን የሰራበት መንፈሳዊ ስርዓት ነው ::

ይኸውም ጌታችን ከሕማማቱና ከሞቱ በፊት ደቀመዛሙርቱን በመሰብሰብ ህብስቱን በማንላት ቆርሶ ለደቀመዛሙርቱ በመሰጠት እንካችሁ ብሉ ይህ ሥጋዬ ነው አለ ጽዋውን አንስቶ አመስግኖ ሰጣቸው እንዲህ አለ ሁላችሁ ከእርሱ ጠጡ ስለብዙዎች ሰጋጢነት ይቅርታ የሚፈልግ የአዲስ ኪዳን ደሜ ይህ ነው ::

/ ማቴ 26:26-29፤ ማር 14:22-24፤ /

የቅዱስ ቁርባን ዓላማ

1.1 ከክርስቶስ ጋር ሕብረት እንድናደርግ - 1ቆሮ 10:16-22

1.2 ከምዕምናን ጋር በአንድነት እንድንቀመጥ -1ቆሮ 10:16-17

1.3 ሞቱን እንድናስብ 1ቆሮ 11:23 : 26

ቅዱስ ቁርባን በመጽሐፍ ቅዱስ የሚጠራባቸው ስያሜዎች

1 . የጌታ ሥጋና ደም ማቴ 26:26

2 . እንጀራን መቁረስ ሐዋ 2:42

3 . የጌታ ዕራት 1ቆሮ 10:21

4 . የጌታ ማዕድ 1ቆሮ 11:20-21

ቅዱስ ቁርባንን የሚቀበሉ (የሚካፈሉ) እነማን ናቸው?

1. በጌታችን በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ብቸኛ አዳኝነት ያመኑ 1ቆሮ 10:16-22

2. የቅዱስ ቁርባን ዓላማ እና ትርጉም የገባቸው

1ቆሮ 11:23 -27

የሚከተሉትን ጥያቄዎች በምንባቡ መሠረት መልስ(ሺ)

1. ቁርባን ማለት ምን ማለት ነው ?

2. ቅዱስ ቁርባን ስንወስድ ምኑን ታስባላችሁ ነው የተባለው ?

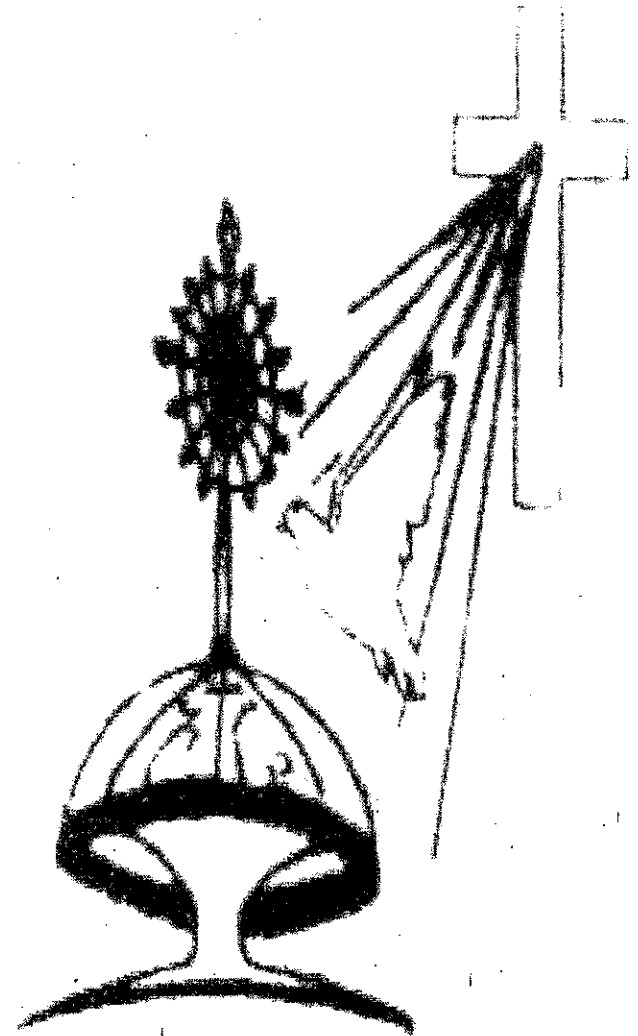
3. ቅዱስ ቁርባን ስንወስድ ምን በረከት እናገኛለን?

4. ማነው ቅዱስ ቁርባን ሊወስድ የሚችለው ?

5. በዚህ የመዓድ ሥርዓት በተካፈለን ጊዜ ከማንጋር ሀብረት ማድረጋችን ነው ? እንዴት?

ምስጋና ይሁን ለአብ ለወልድ ለመንፈስ ቅዱስ ዛሬም ዘወትርም

ለዘለዓለም አሜን!

«እግዚአብሔር ስናንተን ስንዳሳፈሩት ውንድሞችን
 ስስከያላርዎ ድረስ ስነርሱም ደግሞ ስምዳካችሁ ስግዚአብሔር
 የሚሰጣችውን ምድር ስስከወርሱ ድረስ ዘውንድሞችን ፊት ተሸገረ
 ስርዲታችሁም » / ስዎሱ 1 :14 - 15 /

ማደግህ በነገር ሁሉ እንዲገለጥ ይህን አስብ ይህንንም
አዘውትር ለራስህና ለትምህርትህ ተጠንቀቅ በእነዚህም
ጽና ይህን ብታደረግ ራስህንም የሚሰሙህንም
ታድናለህና 1ኛጢሞ 4:15-16

ከሣቲ ብርሃን ስብከተ ወንጌል ዘኢትዮጵያ
ትምህርትና ሥልጣና ክፍል የተዘጋጀ
የመ.ሣ.ቁ 110609
አዲስ አበባ - ኢትዮጵያ
E-mail kbswe@ethionet.et